

Konferencja „Jak uczyć, żeby nauczyć”

Program działań Lubuskiego Kuratora Oświaty w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli, ukierunkowanych na podnoszenie efektów kształcenia w szkołach województwa lubuskiego – rok szkolny 2022/2023

Konferencja „Jak uczyć, żeby nauczyć”

Godzina	Temat wystąpienia	Imię i nazwisko osoby prowadzącej
10.00 – 10.10	Rozpoczęcie konferencji/prezentacja programu konferencji	Ewa Rawa – Lubuski Kurator Oświaty, Grzegorz Tomczak – Dyrektor WNP
10.10 – 11.00	Planowanie i realizacja procesu edukacyjnego	Beata Gizińska-Gigoła – doradca metodyczny Małgorzata Tyszkiewicz – konsultant WOM w Gorzowie Wielkopolskim
11.00 – 12.00	Osobowość i kompetencje nauczyciela szkoły	dr Mirosław Radoła , Wydział Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu
12.00 – 12.30	Wyniki ankiety LKO „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”	Grażyna Kołogrecka-Dul – st. wizytator KO w Gorzowie Wielkopolskim
12.30 – 12.55	„Jak inspiruję nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia” – <i>przykład dobrej praktyki</i>	Mirosława Iwanowska – wicedyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp. Magda Kubiak - nauczyciel w ZSO nr 16
12.55 – 13.00	Zakończenie konferencji	Ewa Rawa – Lubuski Kurator Oświaty

Konferencja „Jak uczyć, żeby nauczyć”

WYNIKI ANKIETY „DOSKONALENIE ZAWODOWE NAUCZYCIELI”

Prezentacja na podstawie opracowania pt. *Analiza wyników ankiety „doskonalenie zawodowe nauczycieli”*

Grażyna Kołogrecka-Dul, Anita Pakulska -Wydział Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Ankieta przeprowadzono on-line z wykorzystaniem „systemu ankiet” Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim, zgodnie z harmonogramem *„Programu działań Lubuskiego Kuratora Oświaty w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli, ukierunkowanych na podnoszenie efektów kształcenia w szkołach województwa lubuskiego - rok szkolny 2022/2023”*, w terminie od **1 grudnia 2022 r. do 5 stycznia 2023 r.**

W badaniu uczestniczyło **209 szkół podstawowych**, co stanowi 68,7% publicznych i niepublicznych ogólnodostępnych szkół, których uczniowie w roku szkolnym 2022/2023 przystąpią do egzaminu ósmoklasisty.

Celem działania było **wspomaganie dyrektorów szkół** w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz **ustalenie priorytetów** w tym obszarze i warunków ich realizacji w województwie lubuskim.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Ankieta składała się z 28 pytań, w tym zawierała 8 pytań rozbudowanych łącznie o 39 podpunkty (zamknięte i 3 otwarte)

Pytania i analiza (ilościowa i jakościowa) wyników dotyczyły takich obszarów, jak:

1. Obowiązki dyrektora szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli
2. Organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkole
3. Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły
4. Udział nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w formach doskonalenia zawodowego
5. Tematyka szkoleń preferowana w bieżącym roku szkolnym
6. Placówki doskonalenia nauczycieli i ocena ich oferty

Każdy obszar został podsumowany wnioskami, a przygotowane opracowanie zawiera też ogólne wnioski i rekomendacje skierowane do szkół oraz placówek doskonalenia nauczycieli.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Obowiązki dyrektora szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli

Ad. 1 Obowiązki dyrektora szkoły w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli (pytania od 1-7 i 28)

Lp.	Zagadnienia	TAK	NIE	Brak odp.
1.	Nauczyciele zatrudnieni w szkole wiedzą, że poszerzanie wiedzy i doskonalenie zawodowe zgodnie z potrzebami szkoły jest ich obowiązkiem ustawowym (art. 6 pkt 3a KN)	209 100%	0	-
2.	Dyrektor zachęca i motywuje nauczycieli do rozwoju osobowego i doskonalenia zawodowego, zgodnie z potrzebami (§ 22 ust.1 pkt 3 r.n.p.)	209 100%	0	-
3.	Dyrektor inspiruje <u>nauczycieli</u> do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest <u>rozwijanie kompetencji uczniów</u> (art.55 ust 1 pkt 4u.p.o.)	208 99,5%	1	-
4.	Dyrektor, na początku roku szkolnego zdiagnozował i ustalił potrzeby szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli (§ 22 ust.1 pkt 3 r.n.p.)	208 99,5%	0	1
5.	Dyrektor wspólnie z nauczycielami zaplanował organizację doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023, uwzględniającą potrzeby szkoły oraz rozwój osobowy nauczycieli (art. 70 ust.1.4 u.p.o.)	209 100%	0	-

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Obowiązki dyrektora szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli

Lp.	Zagadnienia	TAK	NIE	Brak odp.
6.	Szkoła posiada plan doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok szkolny 2022/2023 lub inny dokument wskazujący udział nauczycieli w określonych formach doskonalenia zawodowego (§ 22 ust.1 pkt 3 b r.n.p.)	207 99%	2	-
7.	Rada pedagogiczna podjęła uchwałę w sprawie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023 (art. 70 ust.1.4 u.p.o.)	191 91,4%	17 8,1%	-
28.	Dyrektor zapewnia nauczycielom warunki do samokształcenia zawodowego (np. zapewnia stały dostęp do internetu, prenumeruje czasopisma edukacyjne dla nauczycieli)	183 87,6%	0	26 12,4%

Wnioski

- We wszystkich szkołach podstawowych województwa lubuskiego, biorących udział w badaniu, doskonalenie zawodowe nauczycieli jest planowane i organizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, co świadczy o wywiązywaniu się dyrektorów szkół z podstawowych obowiązków w tym obszarze.
- Nie we wszystkich szkołach organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w danym roku szkolnym jest uchwalana przez radę pedagogiczną, która jako kolegialny organ w ramach swoich kompetencji powinna podejmować stosowne uchwały.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Obowiązki dyrektora szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli

Zagadnienia ankietowe oraz uzyskane wyniki nie informują w jaki sposób dyrektorzy szkół:

- **uzyskują wiedzę** o stopniu znajomości przez nauczycieli ich obowiązków w zakresie doskonalenia zawodowego,
- **zachęcają i motywują nauczycieli** do rozwoju osobowego i doskonalenia zawodowego,
- w jaki sposób w szkole **rozpoznaje się i ustala potrzeby szkoły** w obszarze doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- w jaki sposób dyrektorzy w poszczególnych szkołach, w ramach wewnętrznego nadzoru pedagogicznego **inspirują nauczycieli** do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- **jakie są procedury i sposoby** wspólnego z nauczycielami planowania organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli na dany rok szkolny?

Przyjęto założenie, że dyrektor szkoły udzielając twierdzącej odpowiedzi na pytanie ankietowe potrafi wskazać sposoby, o których mowa wyżej i uzasadnić swoją wypowiedź.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkole

Ad. 2 Organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkole (pytania od 8-10)

Lp.	Zagadnienia	TAK	NIE	Brak odp.
8.	Czy w szkolnej organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok szkolny 2022/2023 ustalono priorytety i cele doskonalenia zawodowego nauczycieli?	203 97,1%	6 2,9%	-
9.	Szkolna organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli przewiduje wewnątrzszkolne formy doskonalenia, w tym:			
-	szkolenia nauczycieli podczas rady pedagogicznej prowadzone przez osoby z zewnątrz (ODN, WOM, inne)	209 100%	0	-
-	dzielenie się wiedzą i doświadczeniem w ramach zespołów powołanych przez dyrektora	201 96,2%	7 3,4%	1
-	zajęcia otwarte	187 89,5%	22 10,5%	
-	szkolenia nauczycieli podczas rady pedagogicznej prowadzone przez nauczycieli szkoły	182 87,1%	27 12,9%	-
-	inne, jakie? Wymieniono: dzielenie się wiedzą w ramach grup wsparcia (pozaszkolnych); szkolenia online, w tym np. dotyczące obsługi sprzętu zakupionego w ramach programu Laboratoria Przyszłości; przekazywanie sobie ciekawych artykułów, linków do materiałów, scenariuszy i innych materiałów szkoleniowych oraz pomocy dydaktycznych; szkolenia i warsztaty indywidualne; kontynuacja działań "Szkoły Uczącej się"; udostępnienie własnych opracowań metodycznych przez nauczycieli tych samych przedmiotów; samokształcenie (literatura fachowa, internet); konferencje organizowane dla nauczycieli i rodziców przez nauczycieli			

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkole

10. Szkolna organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli przewiduje ich **udział w zewnętrznych formach** doskonalenia oferowanych przez placówki doskonalenia nauczycieli: TAK – **99%(207 szkół)**

Wnioski

➤ Organizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli w zdecydowanej większości szkół podstawowych planowana jest celowo z uwzględnieniem ustalonych priorytetów, obejmuje wewnętrzne i zewnętrzne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz uwzględnia samokształcenie, do którego większość dyrektorów zapewnia nauczycielom warunki, **co powinno sprzyjać rozwojowi szkoły, w tym podnoszeniu efektów kształcenia.**

Ad. 3. Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły (pytania 22,23,25,26)

W pytaniu 22 ankiety zapytano o formy doskonalenia zawodowego **preferowane przez nauczycieli**. Jak wynika z ankiety są to:

- *formy doskonalenia zawodowego prowadzone zdalnie (on-line):* TAK - **91,9% (192)**, NIE - **6,2 % (13 szkół)**, 4 szkoły nie wyraziły swojego zdania
- *stacjonarne formy doskonalenia zawodowego:* TAK **ok. 60% (125)**, NIE – **36,4% (76)**, 3,8% (8 szkół) – brak odpowiedzi
- *szkolenia dotyczące określonego tematu:* TAK - **97,6% (204)**, jednocześnie **97,1% (203)** preferuje *szkolenia podczas rady pedagogicznej*
- *konferencje przedmiotowo-metodyczne:* TAK -**77,5% (162)**, NIE – **19,1% (40)**, 7 szkół nie ma zdania na ten temat

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły

- *warsztaty organizowane przez placówki doskonalenia nauczycieli w szkole lub w siedzibie placówki*: TAK - **68% (142)**, NIE – ok. **30% (56)**, a 11 szkół (5,3%) – brak odpowiedzi
- *konferencje informacyjno-szkoleniowe, seminaria*: TAK - **62,2% (130)**, NIE - **33% (69)**, 10 szkół (4,8%) – b.o.
- *zajęcia otwarte*: TAK - **60,3% (126)**, NIE - **34,4% (72)**, a 11 szkół (5,3%) nie ma zdania na ten temat
- *udział w programach/projektach wspomagających pracę szkół, prowadzonych przez WOM lub ODN*: TAK - **51,2% (107)**, NIE – **44% (92)**, 10 szkół (4,8%) – brak odpowiedzi
- *konsultacje indywidualne*: TAK - **50,2% (105)**, NIE – **45,5% (95)**, 9 szkół (4,3%) – brak odpowiedzi
- *sieci współpracy i samokształcenia*– preferowane są przez **46,4% (97)**, NIE – **49,3% (103)**, a 9 (4,3%) szkół nie potrafiło określić się w tym temacie.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły

Lp.	Zagadnienia	TAK	NIE	Brak odp.
23	Z jakich form doskonalenia zawodowego oferowanych przez placówki doskonalenia nauczycieli w dwóch ostatnich latach korzystał dyrektor lub wicedyrektor			
a)	szkolenie online	205 98,1%	4 1,9%	-
b)	warsztaty stacjonarne	141 67,5%	63 30,1%	5 2,4%
c)	seminarium	97 46,4%	101 48,3%	11 5,3%
d)	konsultacje indywidualne	96 46%	100 47,8%	13 6,2%
e)	sieć współpracy i samokształcenia dla dyrektorów szkół podstawowych, w tym dla dyrektorów, którym po raz pierwszy powierzono to stanowisko	87 41,6%	116 55,5%	6 2,9%
f)	inne, jakie? Wskazano: konferencje (15 szkół, 7,2%), szkolenia (3,8%), webinaria, samodoskonalenie, studia podyplomowe			

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły

Na podstawie § 20 ust.1 pkt 1 rozporządzenia MEN z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. 2019 r. poz. 1045 z późn. zm.) **publiczne placówki doskonalenia nauczycieli** są zobowiązane do oferowania szkołom **wspomagania** polegającego na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w zakresie wynikającym z potrzeb szkoły, obejmującego:

- a) pomoc w diagnozowaniu potrzeb szkoły,
- b) ustalanie sposobów działania prowadzących do ustalania potrzeb szkoły,
- c) zaplanowanie form wspomagania i ich realizację,
- d) wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania.

Pytanie 25 i 26 ankiety dotyczyło korzystania przez szkoły podstawowe w okresie dwóch ostatnich lat z ww. oferty. Zgodnie z wynikami ankiety: TAK - **84 szkoły (40,2%)**; NIE - **125 szkół (ok. 60%)**. w tym:

- a) 46 szkół (**22%**) twierdzi, że szkoła nie potrzebuje takiego wspomagania;
- b) 41 szkół (**ok. 20 %**) -**nie ma informacji o takiej formie** wspomagania szkół;
- c) 36 szkół (**17,2%**) uważa, że szkole brak środków finansowych na odpłatne wspomaganie przez PDN
- d) 12 szkół (**ok. 6%**) jest zdania, że współpraca z placówką nie przynosi oczekiwanych korzyści.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły

Wnioski

- **W ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli** największy procent szkół podstawowych organizuje i preferuje szkolenia podczas rady pedagogicznej, prowadzone na określony temat przez osobę z zewnątrz (np. konsultanta placówki doskonalenia nauczycieli), większość szkół organizuje również inne formy dzielenia się wiedzą i doświadczeniem nauczycieli szkoły, *przyczyniające się do podnoszenia ich kompetencji*.
- Duży procent szkół (10-11%) nie organizuje, a ok. 40% nie preferuje takiej formy wewnętrznego doskonalenia zawodowego nauczycieli jak „**zajęcia otwarte**”, *które powinny w szkołach być powszechne z uwagi na ich zastosowanie w innych obszarach pracy szkoły (awans zawodowy, ocena pracy nauczyciela) i chociaż nie są obowiązkową formą doskonalenia zawodowego, to jednak właściwie organizowane mogą wносить istotny wkład w dzieleniu się wiedzą i doświadczeniem nauczycieli w obszarze planowania i realizacji procesu edukacyjnego ukierunkowanego na podnoszenie efektów kształcenia*.
- **W ramach zewnętrznego doskonalenia zawodowego nauczycieli**, zarówno nauczyciele, jak i dyrektorzy szkół przedkładają szkolenia prowadzone w trybie online nad szkoleniami prowadzonymi stacjonarnie, w większości wybierając formy doskonalenia i placówkę doskonalenia nauczycieli w zależności od tematu, który ich interesuje.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Formy i rodzaje doskonalenia zawodowego nauczycieli preferowane przez szkoły

➤ **Najmniej popularną formą** doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzoną przez lubuskie placówki doskonalenia nauczycieli są **sieci współpracy i samokształcenia**, w których nie bierze udziału ponad 50% ankietowanych szkół, również duży procent szkół (ok. 20%) nie preferuje **konferencji przedmiotowo-metodycznych**, co z uwagi na znaczenie obu form w rozwijaniu kompetencji przedmiotowych nauczycieli przygotowujących uczniów do egzaminu zewnętrznego, wskazuje na potrzebę analizy przyczyn takiej sytuacji.

➤ Słabe osiągnięcia uczniów szkół województwa lubuskiego na egzaminie ósmoklasisty wskazują na potrzebę poprawy jakości pracy tych szkół, tymczasem **wspomaganie** oferowane w tym celu **przez placówki doskonalenia nauczycieli** jest wykorzystywane przez szkoły w małym stopniu, przy czym dla ok. 20% szkół problemem są środki finansowe, a część szkół (ok. 20%) nie ma wiedzy o wymienionej formie wspomagania zewnętrznego.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Tematyka szkoleń preferowana w bieżącym roku szkolnym

Ad.4. Tematyka szkoleń preferowana w bieżącym roku szkolnym (pytanie 12,13)

12. Jaka tematyka szkoleń zewnętrznych lub wewnętrznych dla nauczycieli preferowana jest w br. szkolnym?

- diagnozowanie potrzeb uczniów oraz dostosowanie procesu kształcenia i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do zdiagnozowanych potrzeb - **193 szkoły (92,3%);**
- obszary pracy wychowawczej (np. profilaktyka uzależnień, sytuacje trudne, przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole) – **193 (92,3%);**
- nowoczesne metody nauczania i uczenia się, w tym aktywizujące, innowacyjne, prowadzone z wykorzystaniem przez uczniów narzędzi i aplikacji TIK – **185 (88,5%);**
- analiza wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego, wyników egzaminu ósmoklasisty oraz korzystania z nich w celu doskonalenia pracy nauczycieli – **174 (83,2%);**
- rozwój osobisty i awans zawodowy nauczyciela – **156 (74,6%);**

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Tematyka szkoleń preferowana w bieżącym roku szkolnym

- diagnozowanie i ocena osiągnięć uczniów, w tym udzielanie im informacji zwrotnej: TAK- **154 (73,7%)**; NIE – **42 (20,1 %)**; 13 (6,2%) – brak odpowiedzi
- tematyka dotycząca wymagań stawianych wobec szkół podstawowych, o których mowa w rozporządzeniu MEN z dnia 17 listopada 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (DZ.U. z 2020 r. poz. 2198) TAK - **140 (67%)**; NIE - **48 (25,5%)**; 21 (10%) – brak odpowiedzi
- odpowiedzialność nauczyciela w zakresie bezpieczeństwa: TAK - **132 (63,2%)**; NIE – **67 (32%)**; 10 (4,8%) – brak odpowiedzi
- **realizacja podstaw programowych**, w tym opracowanie programów nauczania: TAK- **67 (32%)**; NIE - **142 szkoły (68%)**; 15 (7,2%) – brak odpowiedzi

Pytanie 13. *Czy w roku szkolnym 2022/2023 nauczyciele (lub przynajmniej jeden) uczestniczą lub będą uczestniczyli w szkoleniu nadającym uprawnienia egzaminatora egzaminu ósmoklasisty?*

TAK - **51 szkół (24,4%)**; NIE - **155 szkół (74,2%)**; 3 szkoły nie udzieliły odpowiedzi

Pytanie zadano w celu ustalenia stopnia zainteresowania nauczycieli uzyskiwaniem uprawnień egzaminatora egzaminu ósmoklasisty, co łączy się z uzyskaniem dodatkowych kompetencji w zakresie przygotowania uczniów do egzaminu ósmoklasisty z określonego przedmiotu egzaminacyjnego.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Tematyka szkoleń preferowana w bieżącym roku szkolnym

Wnioski

- Nauczyciele szkół podstawowych województwa lubuskiego wykazują większe zainteresowanie tematyką szkoleń doskonalenia zawodowego nauczycieli, ukierunkowaną na obszary pracy wychowawczej oraz pracy z uczniem objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną niż na obszary pracy dydaktycznej, dotyczące realizacji podstaw programowych czy oceniania uczniów z udzielaniem im informacji zwrotnej, co może wskazywać na przedkładanie pracy wychowawczo-opiekuńczej nad procesem edukacyjnym i tym samym mieć istotny wpływ na słabe, w skali województwa, przygotowanie uczniów do egzaminu ósmoklasisty.
- Zjawiskiem niekorzystnym w procesie przygotowywania uczniów do egzaminu ósmoklasisty jest brak zainteresowania nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych znacznej większości szkół podstawowych województwa lubuskiego, szkoleniami prowadzącymi do uzyskania uprawnień egzaminatora egzaminu ósmoklasisty, gdyż szkolenia te podnoszą kompetencje nauczycieli i mają duży wpływ na poziom przygotowania uczniów do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu egzaminacyjnego.

Ad. 5. Udział nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w formach doskonalenia zawodowego (pytania 14-20)

W pytaniach **od 14 -17** zapytano nauczycieli odpowiednio języka polskiego, matematyki, języka angielskiego i języka niemieckiego, czy w roku 2022 (w terminie od stycznia do sierpnia roku szkolnego 2021/2022 lub od września do grudnia br. szkolnego 2022/2023) uczestniczyli w konferencji przedmiotowo-metodycznej lub innej formie doskonalenia zawodowego prowadzonej przez odpowiedniego doradcę metodycznego.

Wyniki:

- nauczyciele języka polskiego: TAK - **177 szkół (84,7%)**, NIE – **32 szkół (15,3%)**, w tym 1 szkoła – brak odpowiedzi
- nauczyciele matematyki: TAK - **172 szkół (82,3%)**, NIE – **37 szkół (17,7%)**;
- nauczyciele języka angielskiego: TAK - **164 szkół (78,5%)**, NIE – **45 szkół (21,5%)**, 1 – brak odpowiedzi
- nauczyciele języka niemieckiego: TAK - **125 szkół (59,8%)**, NIE – **84 szkół (40,2%)**, 2 – brak odpowiedzi

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Udział nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w formach doskonalenia zawodowego

Pytanie 18 dotyczyło współdziałania nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych w sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonej przez doradcę metodycznego lub konsultanta publicznej placówki doskonalenia nauczycieli, organizowanych zgodnie z § 24 ust.2 pkt 4 rozporządzenia MEN z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. 2019 r. poz. 1045 z późn. zm.).

Wyniki ankiety według najwyższego udziału nauczycieli:

- nauczyciele matematyki: TAK - 84 szkoły (40,2%), NIE – 125 (59,8%), w tym 3 szkoły – brak odpowiedzi
- nauczyciele języka polskiego: TAK - 82 szkoły (39,3%), NIE – 127 (60,7%), 3 szkoły – brak odpowiedzi
- nauczyciele języka angielskiego: TAK - 71 szkół (34%), NIE – 138 (66%), 4 szkoły – brak odpowiedzi
- nauczyciele języka niemieckiego – TAK - 59 szkół (28,2%), NIE – 150 szkół (71,8%), 4 szkoły - brak odpowiedzi

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Udział nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w formach doskonalenia zawodowego

W pytaniu 19 zapytano o udział w ostatnich dwóch latach nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych w dowolnej formie doskonalenia zawodowego, ale dotyczącej analizowania wyników egzaminu ósmoklasisty i wykorzystywania wniosków do pracy z uczniami w celu lepszego przygotowania ich do egzaminu w kolejnym roku szkolnym.

Udział potwierdziło **188 szkół (90%)**, nauczyciele z **21 szkół (10%)** nie doskonalili swoich umiejętności w wyżej podanym temacie wspólnie z innymi nauczycielami.

W pytaniu 20 zapytano o udział nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych w dowolnej formie doskonalenia zawodowego poświęconej kształceniu w procesie edukacyjnym kompetencji kluczowych u uczniów II etapu edukacyjnego.

Udział potwierdziło **189 szkół (90,9%)**, nauczyciele z **19 szkół (9,1%)** nie doskonalili swoich umiejętności w podanym zakresie.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Udział nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w formach doskonalenia zawodowego

Wnioski

- Nauczyciele przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty znacznej większości szkół podstawowych uczestniczących w badaniu (90%), w ramach wewnętrznych lub zewnętrznych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w dwóch ostatnich latach doskonalili swoje umiejętności zarówno w obszarze pracy z uczniami (kształcenie kompetencji kluczowych u uczniów II etapu edukacyjnego), jak i analizy wyników egzaminu ósmoklasisty, w tym wykorzystywania wniosków do pracy w kolejnym roku szkolnym, co może wskazywać na wzrost wśród nauczycieli odpowiedzialności za proces przygotowania uczniów do egzaminu zewnętrznego i zaangażowania w tym procesie.
- W województwie lubuskim, zainteresowanie nauczycieli poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych udziałem w **konferencjach przedmiotowo-metodycznych** prowadzonych przez odpowiedniego doradcę metodycznego, nie jest powszechne, gdy tymczasem forma ta dla nauczycieli, w szczególności nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych oraz doradców metodycznych, powinna stanowić obowiązkowe spotkanie, podczas którego omawia się nowe wyzwania oraz problemy dydaktyczno-metodyczne dotyczące danego przedmiotu, w tym szuka sposobów na poprawę efektywności kształcenia uczniów.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Udział nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty w formach doskonalenia zawodowego

➤ Nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych większości badanych szkół podstawowych (60-72%) **nie uczestniczą** w sieciach współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonych przez doradcę metodycznego lub konsultanta publicznej placówki doskonalenia nauczycieli, co wskazuje na bardzo małe zainteresowanie współdziałaniem w tego typu formie doskonalenia zawodowego nauczycieli (w przypadku matematyki i języka polskiego w formie tej uczestniczą nauczyciele ok. 40% badanych szkół, a w przypadku języków obcych 28-34%).

*Należy zauważyć, że uzyskane wyniki wskazują **liczbę i procent badanych szkół**, w których pracuje kilku nauczycieli przygotowujących uczniów do egzaminu ósmoklasisty, **a nie liczbę czy procent nauczycieli**. Z powyższego wynika, że w szkołach, które udzieliły negatywnej odpowiedzi spośród kilku nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych żaden nie uczestniczył w wymienionych formach doskonalenia zawodowego.*

Ankieta nie odpowiada na pytanie z jakiej przyczyny w szkole brak jest aktywności i zainteresowania doskonaleniem zawodowym nauczycieli w wymienianych tematach i formach.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Placówki doskonalenia nauczycieli i ocena ich oferty

Ad. 6 Placówki doskonalenia nauczycieli i ocena ich oferty (pytania: 11,21,24, 27)

Pytanie 11 dotyczyło placówek doskonalenia nauczycieli wybieranych przez szkołę (nauczycieli i dyrektora) w celu realizacji zewnętrznych formy doskonalenia zawodowego. Wyniki wskazują, że szkoły podstawowe województwa lubuskiego korzystają z usług:

- **Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze:** TAK -130 szkół (62,2%), NIE - 64 (30,6%), 15 szkół (7,2%) nie udzieliło odpowiedzi;
- **Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wielkopolskim:** TAK-125 (59,8%), NIE - 66 (31,6%), 18 szkół (8,6%) nie udzieliło odpowiedzi;
- **innych placówek** (wskazane przez od 10 - 4 % szkół), takich jak: Wydawnictwa (Nowa Era, Operon, WSiP, MAC, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe); inne ośrodki doskonalenia nauczycieli, w tym niepubliczne; Europejskie Centrum Rozwoju Kadr (ECRK) Białystok; Ośrodek Rozwoju Kompetencji Edukacyjnych (ORKE), Placówka Doskonalenia Nauczycieli Percepti Edukacja w Zielonej Górze, Salon edukacyjny „Empiria” w Szczecinie, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO), Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP), Centrum Edukacji Obywatelskiej (CEO), Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE) i inne.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Placówki doskonalenia nauczycieli i ocena ich oferty

Pytanie 21. *Nauczyciele w szkole chętnie uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego, oferowanych przez lubuskie placówki doskonalenia nauczycieli:* TAK - 189 szkół (ok. 91%), NIE – 19 (9,1%)

Pytanie 24. *Czy w ocenie dyrektora/wicedyrektora udział w wybranej formie doskonalenia zawodowego spełnił oczekiwania:* TAK – 205 (98,6%), NIE – 3 (1,4%), brak odpowiedzi - 1

Pytanie 27. *Czy oferta proponowana przez lubuskie placówki doskonalenia nauczycieli w ocenie dyrektora i nauczycieli jest:*

- **adekwatna** do potrzeb współczesnej szkoły: TAK - 188 szkoły (90%), NIE – 18 (8,6%), brak odp. 3 (1,4%)
- **transparentna:** TAK - 193 (92,3%), NIE – 9 (4,3%), brak odpowiedzi – 7 szkół (3,4%);
- **dostępna dla szkoły finansowo:** TAK - 174 (83,2%), NIE - 29 (13,9%); brak odpowiedzi – 6 (2,9%);
- **spełnia oczekiwania nauczycieli:** TAK - 174 (83,2%), NIE - 27 (13%); brak odp. 8 (3,8%)
- **spełnia oczekiwania dyrektora:** TAK - 182 (87,1%), NIE - 21 (10%), brak odpowiedzi - 6 (2,9%)

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Placówki doskonalenia nauczycieli i ocena ich oferty

Wnioski

- Nauczyciele i dyrektorzy szkół podstawowych województwa lubuskiego niemal równomiernie korzystają z usług lubuskich publicznych placówek doskonalenia nauczycieli (ODN w Zielonej Górze i WOM w Gorzowie Wielkopolskim), w większości pozytywnie oceniając ofertę szkoleniową tych placówek.
- Nauczyciele i dyrektorzy ok. 10 % badanych szkół podstawowych korzystają z usług różnych placówek doskonalenia nauczycieli, w tym placówek niepublicznych, pozytywnie oceniając ich usługi edukacyjne.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Rekomendacje

Rekomendacje dla szkół

- **Dyrektorzy szkół sprawujący wewnętrzny nadzór pedagogiczny**, w tym w ramach formy – wspomaganie, odpowiedzialni za planowanie i organizację doskonalenia zawodowego nauczycieli, mając na względzie uzyskiwanie lepszych niż dotychczas efektów kształcenia mierzonych wynikami egzaminu zewnętrznego, powinni dołożyć wszelkich starań, by **działania podejmowane** w tym obszarze w każdym roku szkolnym były **adekwatne do potrzeb szkoły, realizowane zgodnie z planem, analizowane i oceniane, a wnioski z nadzoru wewnętrznego wykorzystywane do pracy w kolejnym roku szkolnym.**
- Zarówno **dyrektorzy, jak i nauczyciele** przy wsparciu placówek doskonalenia nauczycieli, powinni poszukiwać **adekwatnych do potrzeb szkoły i efektywnych sposobów realizowania wewnątrzszkolnych** form doskonalenia nauczycieli, w tym **prowadzenia i omawiania zajęć otwartych** oraz ustalania tematyki samokształcenia nie objętej w danym roku szkolnym planem doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Rekomendacje

Rekomendacje dla szkół

- Dyrektorzy szkół podstawowych w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego powinni zobowiązać nauczycieli, w szczególności nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych, do udziału w przedmiotowych konferencjach metodycznych, a także motywować ich do udziału w innych formach doskonalenia zawodowego związanych z podnoszeniem kompetencji zawodowych oraz w planie doskonalenia zawodowego nauczycieli na dany rok szkolny planować ich udział w odpowiednich zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego i go nadzorować.
- Pracę szkół podstawowych osiągających niskie i średnie wyniki egzaminów zewnętrznych należy ukierunkować na efektywność realizacji podstawy programowej każdego przedmiotu egzaminacyjnego, w tym warunki, terminowość i sposoby prowadzenia zajęć edukacyjnych zgodnie z programem nauczania dla danej klasy, a także sposoby i skuteczność pracy z każdą grupą uczniów, którzy na końcu II etapu edukacyjnego przystąpią do egzaminu ósmoklasisty.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Rekomendacje

Rekomendacje dla szkół i placówek doskonalenia nauczycieli

➤ W trosce o właściwe przygotowanie uczniów do egzaminu zewnętrznego zarówno dyrektorzy szkół, jak i wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli powinny poszukiwać sposobów motywujących nauczycieli przedmiotów egzaminacyjnych do uzyskiwania uprawnień egzaminatorów egzaminu ósmoklasisty.

Rekomendacje dla placówek doskonalenia nauczycieli (PDN)

➤ Ofertę doskonalenia zawodowego nauczycieli PDN należy planować biorąc pod uwagę oprócz priorytetów oświatowych państwa na dany rok szkolny również priorytety Lubuskiego Kuratora Oświaty, w tym w szczególności podniesienie wyników egzaminów zewnętrznych w szkołach województwa lubuskiego, ze szczególnym uwzględnieniem adekwatnych potrzeb i oczekiwań szkół.

➤ Oferta PDN powinna zawierać preferowane przez szkoły formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym szkolenia prowadzone podczas rad pedagogicznych w szkołach, zawierające tematy ukierunkowane na organizację i realizację procesu edukacyjnego w sposób sprzyjający uczeniu się, motywujący uczniów do nauki i dobrze przygotowujący ich do egzaminu ósmoklasisty.

Wyniki ankiety „Doskonalenie zawodowe nauczycieli”

Rekomendacje

- Należy ustalić przyczyny małego stopnia zainteresowania nauczycieli i dyrektorów szkół niektórymi formami doskonalenia zawodowego oferowanymi przez PDN (np. sieci współpracy i samokształcenia, konferencje metodyczne, konsultacje indywidualne), w tym przeanalizować sposoby organizacji i realizacji tych form, a także kompetencje osób prowadzących.
- Mając na uwadze motywowanie nauczycieli do współpracy z odpowiednimi doradcami metodycznymi proponuje się dla każdego doradcy przygotowywać i prezentować szkołom ofertę zawierającą szczegółowe informacje o tematyce i formach doskonalenia zawodowego prowadzonych przez doradcę metodycznego danego przedmiotu, zgodnie z § 24 rozporządzenia MEN z dnia 28 maja 2019 r. w *sprawie placówek doskonalenia nauczycieli* (Dz. U. 2019 r. poz. 1045 z późn. zm.).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ